

Quocirca in domo primū, fons, & principium amicitiae, ciuitatisque & iusti oritur. Quia verò tres amicitiae species numerantur, iuxta virtutem, iuxta vtilitatem, iuxtaque iucundum, singulae hæc in duo distribuantur: quandoquidem vnaquæque harum & secundum excessum, & secundum æqualitatem existit. Iustum autem circa has ex controuersis patet. Nam in eo, quod est iuxta excessum, proportione quaeritur, non simpliciter, sed excellens conuersim proportionale erga inferiorem flagitat: sic quod ab inferiore fit, in idem tendit. Vnde ita inter se disponuntur hæc, velut imperans ad subditum: si minus, numero æquale quaeritur, quemadmodum & in reliquis communicationibus vsu venit, vbi interdum numero, interdum proportione æquale postulatur. Nam si æquale numero argentum illatum fuerit, id æquali numero distinguuntur: in verò numero non æquale fuerit, proportionale erit. Excellens verò contraria conuertit proportionale, iuxtaque diametrum iungit. Ac sic quidem videatur inferior reddi excedens, & ministerium publicum fuerit amicitia, & communicatio. Quocirca aliquo alio æquare, & proportionale reddere cõuenit, honore scilicet, qui Deo natura principi tribuitur à subiectis. Sed & lucrum æquare cõ honore cõuenit. Ac amicitia quidẽ ad æqualitatem cõstituta ciuili est. Ciuili autem vtilitati destina est: & quemadmodum vrbes, sic etiam ciues sibi inuicem amici existunt. Et eodem modo,

Non amplius cognoscuntur ab Atheniensibus Megarenses

ac ciues ipsi nisi inuicẽ vtilis fuerint. Verum ex manu in manum hæc amicitia est. Porro hic & præfes est, & subditus, non naturale, nec regiũ, sed quod in parte cõsistit: neq. eius gratia, vt benefaciat Deus, sed vt æqualitas sit boni, ac muneris honorarij. Ad æqualitatem autem profus comparata esse vult ciuili amicitia. Cæterum vtilis amicitia duæ species sunt: alia enim legalis est, alia moralis. Ac respiciet ciuili in æqualitatem, & rem ipsam, quemadmodum ementes, & vendentes: vnde dicitur, *Mercēs viro amico*. Quando igitur ex pacto conuenitur, ciuili est, legalisque amicitia: verum cum rem arbitrio committunt, ad moralem amicitiam accedit, & socialem. Quocirca potissimum in hac amicitia expositulatio est, eod quod præter naturam. Reliquæ enim amicitia sunt, & quæ vtilitatem spectat, & quæ est secundum virtutem. Nonnulli verò vtraque completi volũt,

A γαται. διὸ ἐν οἰκίᾳ πρῶτον ἀρχαὶ καὶ πηγὰς φιλίας, καὶ πολιτείας, καὶ δικαίου. ἐπὶ δὲ φιλίᾳ τρεῖς καὶ ἀρετῶν καὶ τὸ χρησίμων, καὶ τὸ ἡδύ, τοῦτων ὅ ἐκείνης δύο διαφοραὶ (ἢ ὑπὸ γὰρ καὶ ὑπερβολῶν, ἢ καὶ ἰσοτιμίας ἐκείνης ἀντιθέτου. τὸ δὲ δικαίον τὸ πρὸς αὐτῶν, ἐκ τῆ ἀμφοτεροσυναιτων δὴλον) ἐν ὑπὸ τῆ καὶ ὑπερβολῶν ἀξιώσεσιν τὸ ἀνάλογον οὐχ ὡσαύτως, ἀλλ' ὡς ὑπερβαίνει ἀνεστραμμένως τὸ ἀνάλογον, ὡς αὐτὸ πρὸς τὸν ἐλάττω, οὕτως τὸ πρὸς τὸ ἐλάττω πρὸς τὸ γενεῶν πρὸς τὸ αὐτὸ παρ' αὐτῶν διακρίνωσιν. ὡς περ' ἀρχῶν πρὸς ἀρχέωσιν. εἰ δὲ μὴ τῶσδε, ἀλλὰ τὸ ἴσον καὶ ἀντιθέτου ἀξίωσιν, καὶ γὰρ δὴ ὅτι τῶν ἄλλων κοινωνῶν ἔτω συμβαίνει, ὅτε ὑπὸ γὰρ ἀντιθέτου τῶ ἴσου μετέχουσιν, ὅτε δὲ λόγῳ. εἰ ὑπὸ γὰρ ἴσον ἀντιθέτου εἰσὶν ἐκείνων ἀντιθέτου, ἴσον καὶ τῶ ἴσῳ ἀντιθέτου διαλαμβάνουσιν εἰ δὲ μὴ ἴσον, ἀνάλογον. ὁ δὲ ὑπερβαίνει, τὸν αὐτὸν σφραγίζει τὸ ἀνάλογον, καὶ καὶ διακρίνωσιν συζῶντες διδῶσι δὲ αὐτοῦτως ἐλάττωσιν ὡς ὑπερβαίνει καὶ λειτουργία ἢ φιλία, ἢ κοινωνία. εἰ δὲ ἀρχὴ πρὸς ἐτέρῳ ἀισάσεται, καὶ ποιῶσιν ἀνάλογον. τὸ δὲ ἔστιν ἢ πρὸς ὑπὸ καὶ τῶ ἀρχῶν φύσει καὶ πρὸς πρὸς τὸ ἀρχέωσιν. εἰ δὲ καὶ ἰσοτιμίας τὸ κέρδος πρὸς τὸ πρὸς ἢ δὲ καὶ ἴσα φιλία, ἔστιν ἢ πολιτικῆ. ἢ δὲ πρὸς ἰσοτιμίας ὑπὸ καὶ τὸ χρησίμων καὶ ὡς περ' ἀρχῶν φιλία, ἀλλὰ λαφύρα, οὕτως καὶ οἱ πολλοὶ καὶ ἡμῶσδε

Οὐκέτι γὰρ ὡς ποιοῦσιν Ἀθλιωτῶσδε Μεγαρητῶσδε καὶ οἱ πολλοὶ ὅταν μὴ χρησίμων ἀλλήλοισι, ἀλλ' ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα ἢ φιλικῶσδε. ἔστι δὲ ἐν ταῦτα καὶ ἀρχῶν καὶ ἀρχέωσιν, οὕτε τὸ τυττόσιν, οὕτε τὸ βασιλικόν, ἀλλὰ τὸ ἐν τῶ μέρει, οὗ δὲ πούτου ἔνεκα ὅπως δὲ ποιῶσδε πρὸς, ἀλλὰ ἵνα ἴσον ἢ τῶ ἀρχῶν, ἢ τῶσδε λειτουργίας. καὶ ἰσοτιμίας δὴ βούλεται ἔστι ἢ πολιτικῆ φιλία. ἔστι δὲ τῶσδε χρησίμων φιλίας ἔστι δὴ ὑπὸ ἢ ὑπὸ νομικῆ, ἢ δὲ ἠθικῆ. βλέπει δὲ ἢ ὑπὸ πολιτικῆ εἰς τὸ ἴσον καὶ εἰς τὸ πρὸς, ὡς περ' οἱ πολλοὶ καὶ οἱ ἀνομοῦσιν. διὸ εἰρηται F Μισθὸς ἀντιθέτου φιλίας, ὅταν ὑπὸ καὶ ὑπερβολῶσδε ἢ πολεμικῆ αὐτῶ φιλία, καὶ νομικῆ ὅταν δὲ ὑπερβαίνει αὐτῶσδε, ἢ ἠθικῆ βούλεται ἔστι φιλία, καὶ ἐπιμελῆ. διὸ ἐλάττωσιν ἐλάττωσιν ἐν ταῦτα τῶ φιλίας, ἢ πρὸς ὅτι παρὰ φύσιν. ἔπειτα γὰρ φιλία, ἢ καὶ τὸ χρησίμων καὶ ἢ καὶ ἀντιθέτου. οἱ δὲ ἀμφοτέρωσδε βύλον) ἀμφοτέρωσδε καὶ ἡμῶσδε